

ADVIES OVER HET VOORONTWERP VAN CONTROLE-ANBEVELING INZAKE DE CONTROLE VAN DE VORMVEREISTEN IN VERBAND MET DE VASTSTELLING, DE GOEDKEURING EN DE BEKENDMAKING VAN DE JAARREKENING EN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

D. 09/05/1996

Inleiding:

Het voorontwerp van controle-aanbeveling dat aan de Hoge Raad is voorgelegd heeft ten doel - op het stuk van de vaststelling, de goedkeuring en de bekendmaking van de jaarrekeningen - duidelijk de respectieve bevoegdheden vast te leggen van de wettelijke bestuursorganen van het bedrijf en van de commissaris-revisor, waarbij, aan deze laatste, aanbevelingen worden gedaan over de houding die hij voor bepaalde vormvereisten dient aan te nemen.

Commentaar:

punt 1.: In de Franse tekst zou het woord "arrêt" vervangen moeten worden door het woord "arrêté", dat overigens gebezigd wordt in punt 1.2. Deze correctie zou ook elders in de tekst aangebracht moeten worden (bv. punt 2.1.).

punt 1.1., lid 3: In de Franse tekst heeft de komma tussen de woorden "consolidés" en "éta- blit" geen enkele zin.

punt 1.1., lid 4: In de Franse tekst zou de term "appliqués" vervangen moeten worden door de woorden "rendu applicable".

punt 2.1., laatste lid: Deze passage zou meer genuanceerd moeten worden. Artikel 64 septies van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen is niet van toepassing op het geval van een revisor die belast is met de contro-

le op de geconsolideerde jaarrekening, maar die niet bekleed is met de functies van commissaris in de consoliderende onderneming.

punt 3.1.: Artikel 77, laatste lid, is niet volledig getrouw weergegeven in de Franse tekst. Bovendien dient men er rekening mee te houden dat deze alinea, per 1 juli 1996, niet meer het laatste maar wel het voorlaatste lid van artikel 77 zal zijn.

punt 3.2.: Thans bestaat artikel 80 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen slechts uit 9 alinea's. Per 1 juli 1996 moet er, krachtens de wet van 13 april 1995, een nieuwe alinea bijkomen. Uit de tekst van de aanbeveling zou duidelijk moeten blijken dat het om de gecoördineerde wetten gaat, zoals die na 1 juli 1996 van toepassing zullen zijn. In de Franse tekst zou overigens artikel 201, 3° quater vermeld moeten worden.

punt 3.3.: In de Franse tekst ontbreken de woorden "d'entreprise" aan het einde van het eerste lid. In het laatste lid zou gepreciseerd moeten worden dat de commissaris-revisor het bedrijfshoofd eraan moet herinneren dat hij verplicht is het verslag, als bedoeld in het koninklijk besluit van 27 november 1973, mee te delen aan de algemene vergadering; er zou eveneens vermeld moeten worden dat, wanneer dat niet gebeurt, de commissaris-revisor van dit gemis gewag moet maken in zijn volgende verslag aan de ondernemingsraad. Tenslotte zou, in de Franse tekst, op de derde regel van deze alinea

het woord "des" vervangen moeten worden door het woord "les".

punt 4.3., lid 2: Voor de Hoge Raad is de betekenis van de eerste zin van het tweede lid niet duidelijk. De gebruikte formulering (op misleidende... wijze beïnvloeden) wijst op het oogmerk te bedriegen, hoewel het woord "vergissing" elk opzet lijkt uit te sluiten.

Bovendien handelt men in strijd met de reglementering op de boekhouding, zodra de voorschriften van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 en meer bepaald artikel 3 overtreden worden; volgens het bepaalde in artikel 3 moet de jaarrekening een getrouw beeld geven van het vermogen, van de financiële toestand en van het resultaat van het bedrijf. Het oogmerk te bedriegen is niet vereist, hoewel dit aspect de straf verzwaaft.

De Hoge Raad is dan ook van mening dat indien de tekst ernaar streeft een definitie te geven van de fout die aan de onderneming een ander beeld kan geven dan het beeld dat zij zou hebben bij afwezigheid van een fout, de definitie van de betekenisvolle vergissing als volgt zou kunnen luiden: "De betekenisvolle vergissing, zoals vermeld in het vorig lid, is die welke tot gevolg heeft dat het beeld, dat door de jaarrekening wordt gegeven aan het vermogen, aan de financiële toestand en aan de resultaten van de onderneming, in belangrijke mate wordt gewijzigd".

Zo het daarentegen de bedoeling is de "betekenisvolle vergissing" te omschrijven als het gedrag dat ernaar streeft derden opzettelijk te bedriegen via de jaarrekeningen, zou de tekst duidelijker moeten zijn en uitdrukkelijk van fraude moeten gewagen.

Overigens zou het woord "de" - dat de woorden "erreur substantielle" voorafgaat in de laatste zin van dit lid - in de Franse tekst moeten worden vervangen door "d".

punt 4.5.: De formulering van de tweede zin van het eerste lid lijkt niet duidelijk. De beste oplossing zou erin bestaan gewoon de inhoud over te nemen van punt XVIII van de bijlage van de jaarrekeningen. Het tweede lid zou moeten herschreven worden, want artikel 65, 6° van de samengeordende wetten op de handelsvennootschappen is niet van toepassing op de revisor die belast is met de controle op geconsolideerde rekeningen zonder bekleed te zijn met de functie van commissaris van de consoliderende onderneming. Ten slotte moet, in de voorlaatste regel, in de Franse tekst, het woord "aux" worden vervangen door de woorden "et les".

punt 4.6.: De correcte referentie tussen haakjes is "Bijlage, hoofdstuk I, afdeling 3, rubriek V.B.".

punt 4.7.: Om trouw te blijven aan de tekst van artikel 12, §2 van het besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren beveelt de Hoge Raad aan, zonder daarom de inhoud van dit punt opnieuw in vraag te stellen, de woorden "die verband houdt met" te vervangen door de meer beperkte woorden "die onvermijdelijk gepaard gaat met".

punt 5.: De titel en de tekst van dit punt zouden moeten worden herzien, om hen beter te laten overeenstemmen met de inhoud van artikel 80 van de samengeordende wetten op de handelsvennootschappen, dat bijvoorbeeld niet is beperkt tot de brochures.

algemene opmerking: het ontwerp van aanbeveling zou ermee rekening moeten houden dat, vanaf 1 juli 1996, de ondernemingen die beantwoorden aan de wet op de boekhouding er niet meer toe verplicht zullen zijn een jaarverslag op te stellen. Bepaalde punten van het ontwerp zouden derhalve in die zin moeten worden aangepast (b.v. de punten 1.1, 2.2, 3.1., ...).